

Wraackzwaard, bepleytende het recht van Gods verbond, door bloedige oorlog, dure tijd, en bleke pestilentie.

Door ds. Willem Teellinck

Geliefde gemeente,

In het artikel in het RD 'Voorbidder nodig voor schuld in coronatijd' van 10 april noemde onze dominee het boek van zijn verre voorganger ds. Willem Teellinck (1579-1629) genaamd Wraeck-sweert. Ik had het boek wel in de boekenkast staan maar nog nooit gelezen. Het is uit liefde en hoogachting voor deze vader van de Nadere Reformatie dat ik u graag kennis laat nemen van de inhoud. Waarom laat ik u zo graag kennis nemen van het werk van Willem Teellinck? Het is om reden die ds. Golverdingen zo kernachtig heeft verwoord in het artikel dat is opgenomen in de laatste Kandelaar. De innige vroomheid is in onze stad Middelburg zo diep beleefd. Ook in tijden van grote zorgen van de pest.

Tegelijkertijd is het een liefdevolle oproep aan onze jonge mensen om kennis te nemen van de werken van de Nadere Reformatoren. Zelf was ik nog maar net twintig toen anderen mij de waarde ervan mochten laten zien. Ik heb geprobeerd om deze liefde over te dragen. Mijn vraag in de gemeente is: waar zijn de twintigers die aan het zoeken raken in deze werken? Om te lezen wat het werk van de Heere in de harten van Zijn kerk is geweest. Wat het werk van de bekering en het geloof is. Hoe de overheid moet handelen overeenkomstig Gods Woord. Ja, en daar ligt de bijzondere boodschap van de Nadere Reformatie, hoe Gods Woord het laatste woord heeft op alle terreinen van het leven, onder alle omstandigheden en voor iedereen. Er is zoveel geschreven tussen de uitgave van de Heidelbergse Catechismus in 1563 en heden. De belofte van de Heere Jezus dat Hij met Zijn kerk wil zijn al de dagen van deze wereld blijkt ook uit alles wat in Middelburg is geschreven en gepubliceerd.

Gert van Kralingen

Gedeelte 1

Inhoud boek van ds. Willem Teellinck

Aan de christelijke lezer

Wie met een verstandig oog opmerkt op Gods handelen met ons, die zal gewaar worden dat de Heere God geweldig met ons bezig is. Ja, dat Hij nu Zijn laatste middel omtrent ons inzet, tot ons behoud. Opdat wij zouden behouden worden. De Heere gebruikt nu Zijn uiterste middelen en geneesmiddel om ons te genezen. Hij heeft al langer geroepen met het zwaard maar dat hielp niet. Hij heeft een tijd van gebrek daarbij gevoegd. Hij roept nu ten laatste door de wrede pest. Het zijn allemaal wraakplagen, die Hij laat aanleggen tegen verbondsbrekers. Dus komt de Heere met drie verschrikkelijke roeden van Zijn toorn over ons. Beproevende of Hij daarmee onze stugheid zou mogen breken. Dat wij onze hals zouden buigen onder de band van Zijn verbond.

Hieruit kunnen wij dan ook genoeg afleiden dat de inwoners van ons land (die bijna allemaal door de Doop en vele daarbij door het ontvangen van het Heilig Avondmaal eenmaal zijn toegetreden in Gods verbond) grote overlast aan Gods verbond gedaan hebben. Want zeker, gelijk grote plagen een bewijs zijn van grote zonden, zo zijn ook wraakplagen waarmee God de Heere Zich pleegt te wreken, de wraak van Zijn verbond. (Lev. 26 : 25 en 26) Het is een zeker bewijs van de overlast die de bondgenoten aan Gods verbond gedaan hebben.

Men heeft voor deze tijd veel uitgeroepen, tegen de preciezen, tegen hen die dicht bij Gods Woord willen leven. Men heeft gezocht om de enge poort ruim te maken en de smalle weg breed. Zo heeft men de rechte weg van de godzaligheid uitgeroepen voor vuilheid. Maar de Heere komt nu en stelt de zaak buiten discussie. Hij komt nu ons te overtuigen door hardere plagen die we voelen, omdat wij grote overlast aan Zijn verbond gedaan hebben. Hij komt ook te bewijzen dat dit kwaad een algemeen kwaad is, want Hij bezoekt ons met plagen die algemeen zijn.

Tevergeefs zoekt men de plagen te verkleinen. Opdat de manier waarop wij ons hebben misdragen klein zou lijken. Het is duidelijk dat het niet goed met ons gaat. Het is te vrezen dat als wij nu niet opletten dat het hierna te laat zal zijn om in alles te voorzien. Maar nu aan Gods verbond op vele manieren door Zijn bondgenoten overlast gedaan kan worden, zo is het nu de tijd dat onze discussie over al het voorgaande ten einde is, dat wij ons allemaal opmaken om te vernemen wat er staat in Jer. 16 : 10 *'welke is onze misdaad, en welke is onze zonde die wij tegen den HEERE onzen God gezondigd hebben?'*

Als David gewaar wordt dat de Heere drie jaar aan een stuk het volk met een dure tijd bezocht heeft, zo neemt hij daaruit gelegenheid om de mond van de Heere te vragen. Wat schort er onder hen? Waarom deed de Heere dit? (2 Sam. 21 : 10) Wij behoorden dit ook al lang betracht te hebben. Niet door in het algemeen te zeggen, het zijn onze zonden die ons plagen baren. Maar meer in het bijzonder te vernemen, welke zonden bij name en welke misdaden het zijn die ons deze wraakplagen doen overkomen. *Waarom heeft ons de HEERE onzen God al deze dingen gedaan?* (Jer. 5 : 19). Ja wij behoorde al lang eerlijk gezegd te hebben met Job *Ik zal tot God zeggen: Verdoem mij niet; doe mij weten waarover Gij met mij twist* (Job 10 :2). Dat wij dat wetende dat verbeteren mochten.

Maar nu, helaas, dit is niet het minste hartelijke gepeins van velen. Ja de droevige ervaring leert het dat zij die reeds de tekenen van de toorn van God in hun lichamen zien, nog niet eens terdege Gods toorn bemerken of bedenken. Dit is een bijzonder bewijs dat de Heere zeer vergramd op ons is. Bovendien dat wij zo'n grote overlast aan Zijn verbond gedaan hebben. Maar het gaat er nu zo aan toe, elk die ziek wordt, ziet dat hij niet alleen is maar dat velen ziek worden. Zo bedenkt hij gelijk, het

is zo'n algemene situatie. Zo zijn er weinig die niet ziek zijn, dan is het niet verwonderlijk dat ik ook ziek ben. Dat is immers geen bewijs dat er iets bijzonders is. Ook zelfs de godzaligen gaan in deze niet altijd vrijuit.

Maar het is buiten twijfel. Het zou ons moeten verschrikken en doen beven, dat er veel in ons aan de hand is en dat het ons krachtig moet aandringen om het op te merken, en dat het ons ijverig moet maken om ons leven te beteren. Maar wij zien bijzondere plagen alleen als buitengewone bezoeken. En zo hebben wij, och wee, wee ons, de smart van de plaag en wij missen de vrucht ervan. En wij leven daarheen alsof God de Heere niets bijzonders omtrent ons deed, alsof Hij niets groots aan ons beproefde.

Wordt vervolgd,